

ХАРАКТЕРИСТИКА СУТНОСТІ ТА ВИЗНАЧЕННЯ ЗМІСТУ ПОНЯТТЯ ФІНАНСОВОЇ СТРАТЕГІЇ ПІДПРИЄМСТВА

CHARACTERISTICS OF MONITORING AND DETERMINING THE CONTENT OF THE CONCEPT OF THE ENTERPRISE FINANCIAL STRATEGY

УДК 338

Насібова О.В.

к.е.н., доцент кафедри фінансів і кредиту

Харківський інститут фінансів Київського національного торговельно-економічного університету

Косарева І.П.

к.е.н., доцент, завідувач кафедри фінансів і кредиту

Харківський інститут фінансів Київського національного торговельно-економічного університету

Стукало І.М.

студентка

Харківський інститут фінансів Київського національного торговельно-економічного університету

Стаття присвячена уточненню сутності фінансової стратегії та узагальненню змісту поняття «фінансова стратегія». Предметом дослідження є визначення поняття «стратегія» і фінансова стратегія». У статті проведений аналіз понять «стратегія», «фінансова стратегія», що дало змогу надати авторське визначення цих понять. На їх основі було узагальнено зміст поняття «фінансова стратегія» та надано його визначення, що дало змогу окреслити коло предметної області для подальших досліджень. Також були наведені етапи розроблення та реалізації фінансової стратегії підприємства та надані рекомендації щодо її формування. Успіх фінансової стратегії підприємства ґрунтується на відповідності теоретичних та практичних підходів до її розроблення.

Ключові слова: стратегія, фінансова стратегія, поняття, підприємство, криза, управління.

Стаття посвящена уточнению сущности финансовой стратегии и обобщению содержания понятия «финансовая стратегия». Предметом исследования является определение понятия «стратегия» и финансовая стратегия». В статье проведен анализ понятий «стратегия», «финансовая стратегия», что позволило предоставить авторское определение этих понятий. На их основе были обобщены содержание понятия «финансовая стратегия» и предоставлено

его определение, что позволило очертить круг предметной области для дальнейших исследований. Также были приведены этапы разработки и реализации финансовой стратегии предприятия и даны рекомендации к ее формированию. Успех финансовой стратегии предприятия основывается на соответствии теоретических и практических подходов к ее разработке.

Ключевые слова: стратегия, финансовая стратегия, понятие, предприятие, кризис, управление.

The article is devoted to the refinement of the essence of the financial strategy and the generalization of the content of the concept of "financial strategy". The subject of the study is to define concepts of "strategy" and "financial strategy". The article analyses the concepts of "strategy", "financial strategy", which allowed providing the author's definition of these concepts. On the basis of these, the content of the concept "financial strategy" was generalized and its definitions were given, which allowed outlining the scope of the subject area for further research. Also, the stages of development and implementation of the financial strategy of the enterprise and recommendations for its formation were given. The success of the company's financial strategy is based on the consistent theoretical and practical approaches to its development.

Key words: strategy, financial strategy, concept, enterprise, crisis, management.

Постановка проблеми. Динаміка суспільних перетворень приводить до певних зрушень в економіці кожної країни, зокрема й у фінансовій сфері. Тому здатність вчасно та адекватно реагувати на зовнішні подразники в ринковому середовищі, такі як фінансова криза, політична нестабільність у державі, зміна тарифів на імпортно-експортні операції чи внесення поправок до податкового законодавства тощо, є запорукою успішного функціонування підприємства на ринку.

Висока конкурентоспроможність, платоспроможність, фінансова стійкість і прибутковість суб'єкта господарювання досягається за рахунок правильного ведення фінансів, що охоплює управління активами, витратами, інвестиціями, обіговими коштами, прибутком в короткотерміновому і довготерміновому періодах, планування основних фінансово-економічних показників на поточний період і на перспективу. Єдність цих складників утворює фінансову стратегію, базис і відправну точку управління фінансами підприємства.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Над питаннями сутності, принципів формування і практичної реалізації фінансових стратегій працювали такі

вітчизняні економісти, як І.А. Бланк, З.В. Герасимчук, А.В. Гриньов, Ю.В. Лукіна, Д.Г. Лук'яненко, Л.Д. Радова, А.В. Череп, В.М. Шелудько, О.М. Ястремська та ін.

Постановка завдання. Метою статті є аналіз наукової літератури з метою дослідження сутності поняття та складників фінансової стратегії підприємства.

Виклад основного матеріалу дослідження. Сучасний кризовий стан, в якому опинилася національна економіка, певною мірою є результатом того, що провідні галузі українського господарства не є пристосованими ні до світової кризи, ні до загальносвітових потреб і не можуть гідно конкурувати на зовнішніх ринках.

Подолання низки негативних явищ в економіці країни, регіону, окремого підприємства можливе за рахунок відповідних завдань. До таких завдань слід віднести пошук додаткових інвестиційних ресурсів, визначення рівня інвестиційного потенціалу, підготовку кваліфікованих фахівців, активізацію малого та середнього бізнесу, впровадження на підприємствах фінансового інжинірингу, удосконалення управління фінансовими потоками підприємств та формування ефективної фінансової стратегії, яка може бути головним елементом

та об'єднати різні завдання, що виникають на різних рівнях управління.

Ефективне функціонування підприємств зумовлює необхідність достовірного трактування, розроблення стратегії, вибору концепції стратегічного управління, методів і сценаріїв [17].

У зв'язку з відсутністю узгодженої думки науковців щодо визначення змісту поняття «стратегія» доцільно розглянути різні погляди і знайти узагальнюючу характеристику поняття «стратегія» (таблиця 1).

Згідно з А. Чандлером [22] поняття стратегії повинно обов'язково містити в собі три компоненти:

1) довгострокові цілі і завдання організації, тобто визначення того, куди організація бажає прямувати;

2) курс дій, тобто дії, спрямовані на досягнення раніше поставлених цілей;

3) розміщення ресурсів, які поділяються на: фінансові ресурси (гроші, необхідні для вкладення в капітальні та поточні активи), людські ресурси (працівники організації), матеріальні ресурси (земля, будівлі, приміщення, обладнання, матеріальні запаси) й інтелектуальні ресурси (бази даних, секретні матеріали, ноу-хау, що діють патенти і ліцензії, логотипи і т.д.) [22].

Більшість авторів стратегію з погляду управління підприємством розглядають як складну економічну категорію, яка має свою структуру, цілі і завдання. Така стратегія має назву «загальна стратегія розвитку підприємства» [2, 11, 21].

Незважаючи на досить схожий перелік структурних елементів загальних стратегій, які визначають автори, кожна з них має свої особливості.

Так, І. Химич [21] і М.О. Данилюк [11] вказують, що «загальна стратегія» містить виробничу, маркетингову, фінансову стратегії, а М.О. Данилюк [11] ще додає інноваційно-інвестиційну і кадрову стратегії. В.І. Аранчій, О.П. Зоря [2] поділяють загальну стратегію на базову і функціональну. Базова складається з конкурентної та інноваційної стратегії. Функціональна об'єднує виробничу, маркетингову та інвестиційну. Окремим елементом у цих загальних стратегіях є фінансова стратегія.

Таким чином, варіанти загальних стратегій, що розглянуті, свідчать про єдність підходу щодо складу елементів, якими є виробнича, маркетингова та фінансова стратегії. Зрозуміло, що наведені елементи загальної стратегії повинні розглядатися у взаємозв'язку, посилюючи синергійний ефект у взаємодії цих елементів, що сприятиме перевищенню результату окремого із елементів внаслідок виникнення додаткового позитивного ефекту від взаємодії всіх елементів загальної стратегії.

Слід зауважити, що фінансова стратегія спрямована на формування і ефективне використання фінансових ресурсів, які забезпечують стійкість всієї діяльності підприємства, є сполучною ланкою елементів загальної стратегії. Тому важливим є дослідження характеристик фінансової стратегії, які надають різні науковці (таблиця 2).

Головною метою фінансової стратегії підприємства є максимізація його ринкової вартості та підвищення ефективності діяльності. Вона досягається шляхом конкретизації цілей з урахуванням завдань та особливостей майбутнього фінансового розвитку підприємства [2].

Таблиця 1

Визначення поняття «стратегія» різними авторами

Джерело	Характеристика поняття	Ключові слова
1	2	3
Ансофф І. [1]	Стратегія – це системна концепція, що забезпечує великій організації збалансованість і загальний шлях зростання	системна концепція
Економічний словник [13, с. 298]	Стратегія (англ. strategy) – мистецтво керувати соціально-економічними процесами, визначення головного напрямку у досягненні кінцевого результату. Виділяють стратегію мінімуму, середнього ризику, допустимого ризику.	мистецтво керувати
Будник М.М. Сорочан Р. С. [7, с. 122]	Стратегія – це комплексний план управління, спрямований на досягнення стратегічних цілей реалізації місії підприємства, що має стійку схему дій з координації і розподілу ресурсів, спрямовану на зростання прибутку, ефективності та стійкості розвитку	комплексний план управління
Тлумачний словник Ожегова [20]	Стратегія – це мистецтво планування, заснованого на прогнозах	мистецтво планування та прогнозування
А.Н. Герчикова [8, с. 110];	Стратегія – це розрахована на перспективу система заходів, що забезпечує досягнення конкретних намічених цілей	система заходів
А.Чандлер [22]	Стратегія – це визначення основної довгострокової мети та завдань підприємства, прийняття курсу дій і розподіл ресурсів, необхідних для їх досягнення	це визначення основної довгострокової мети та завдань підприємства
Стратегія – це системна концепція, що забезпечується за рахунок формування комплексного плану управління підприємством з використанням методів планування і прогнозування для досягнення довгострокової мети та завдань, спрямованих на зростання прибутку, ефективності та стійкості розвитку підприємства		

Визначення поняття «фінансова стратегія» підприємства

Джерело	Характеристика поняття	Ключові слова
1	2	3
Ткачук І.Г. [19]	Фінансова стратегія є базовою стратегією, оскільки забезпечує (за допомогою фінансових інструментів, методів фінансового менеджменту тощо) реалізацію інших базових стратегій, а саме – конкурентної, інноваційної. Це вимагає дослідження взаємозв'язку фінансової стратегії з зазначеними вище стратегіями.	фінансова стратегія є базовою стратегією
Пашенко О.В. [17.с. 253]	Фінансова стратегія не є самостійною, вона тісно переплітається з іншими функціональними стратегіями, націлена на досягнення місії та постійний розвиток і вдосконалення діяльності суб'єкта господарювання в галузі, поглиблення кооперації та встановлення тісних міжгалузевих зв'язків.	фінансова стратегія тісно переплітається з іншими функціональними стратегіями
Бас Ю.В. Заика Г.В. [3, с. 74].	Фінансова стратегія підприємства являє собою систему довгострокових цілей фінансової діяльності підприємства, зумовлених його фінансовою ідеологією, і найбільш ефективних шляхів їх досягнення.	система довгострокових цілей
У.В. Іванюк [14, с. 76]	Це комплекс заходів та інструментів, спрямованих на формування, розподіл і використання фінансових ресурсів з метою забезпечення ефективного використання внутрішнього фінансового потенціалу та потенційних зовнішніх фінансових потоків.	це комплекс заходів та інструментів, спрямованих на: формування, розподіл і використання фінансових ресурсів
Ф.Ф. Бутинець [6, с. 276]	Це орієнтована на перспективу система дій з ефективного залучення, перерозподілу та використання фінансових ресурсів підприємства, спрямована на досягнення фінансової мети, що забезпечують його ефективне функціонування та соціально-економічний розвиток.	Це орієнтована на перспективу система дій з ефективного залучення, перерозподілу та використання фінансових ресурсів підприємства
І.О. Бланк [4, с. 96]	Один із важливих видів функціональної стратегії підприємства, що забезпечує всі основні напрями розвитку його фінансової діяльності та фінансових відносин шляхом формування довгострокових фінансових цілей, вибору найбільш ефективних шляхів їх досягнення, адекватного коригування напрямів формування і використання фінансових ресурсів під час зміни умов зовнішнього середовища.	один із важливих видів функціональної стратегії підприємства
В.Л. Дикань, В.О. Зубенко, О.В. Маковоз, І.В. Токмакова, О.В. Шраменко [12, с. 160]	Загальний план визначення фінансових потреб і фінансових результатів, а також альтернативного вибору джерел фінансування з метою мінімізації вартості капіталу та максимізації прибутку	загальний план визначення фінансових потреб і фінансових результатів
М.М. Мартиненко [15, с. 257].	Фінансова стратегія є стратегічною програмою формування фінансових ресурсів та капітальних вкладень за рахунок власних та залучених зовнішніх коштів та капіталу, їх розподілу, а також ефективного використання в процесі реалізації стратегій.	програмою формування фінансових ресурсів
Фінансова стратегія – це система довгострокових цілей, що орієнтована на перспективу та пов'язана з іншими функціональними стратегіями, є програмою формування і використання фінансових ресурсів, планом визначення фінансових потреб і фінансових результатів діяльності підприємства.		

Фінансова стратегія є невід'ємним складником та надзвичайно важливим елементом у стратегічному управлінні підприємства, вона повинна узгоджуватися і відповідати цілям, напрямам, завданням формування загальної стратегії розвитку підприємства. Фінансова стратегія дає можливість сформувати фінансові резерви як засіб для протистояння можливим змінам зовнішнього середовища. За допомогою цієї стратегії можна оцінити результати поточної роботи та визначитися у майбутніх напрямках діяльності [3].

Під час створення чи розвитку підприємства першочерговим завданням для керівництва є пошук джерел фінансування діяльності, тому фінансову стратегію доцільно розглядати як ресурсну (забезпечувальну) стратегію всієї діяльності підприємства і визначальною у виборі напрямів для надання коштів [11 с. 325].

Фінансова стратегія підприємства – це визначення довгострокових фінансових цілей та завдань підприємства, що включають формування, управління та планування його фінансових

ресурсів з метою підвищення вартості підприємства за умови забезпечення фінансової рівноваги [9, с. 37].

Фінансова стратегія являє собою визначення довгострокової мети фінансової діяльності підприємства, вибір найбільш ефективних способів і шляхів їх досягнення. [9, с. 38].

При цьому велике значення має середовище, в якому діють різні фактори, що впливають на фінанси підприємств та визначають мету і завдання фінансової стратегії.

Без урахування факторів впливу неможливо реалізовувати фінансову стратегію. Тому визначення групи факторів є важливим завданням у реалізації фінансової стратегії на підприємстві (рис. 1).

З метою визначення сутності фінансової стратегії доцільно дати пояснення терміну «сутність». Загалом це філософська категорія, що виражає головне, основне, визначальне у предметі, таке, що зумовлене глибинними, необхідними внутрішніми зв'язками і тенденціями розвитку, що пізнаються на рівні теоретичного мислення. Сутність може змінюватися, розвиватися відповідно до загальних законів розвитку.

Сутність предмета, явища, категорії виражається в його визначенні. Синонімами слова сутність часто є слова «суть», «ідея», «призначення», «функція».

Необхідність у визначенні поняття виникає в таких ситуаціях:

- 1) для з'ясування сутності предмета;
- 2) для пояснення змісту поняття, якщо воно комусь невідоме або коли не існує загальної наукової думки стосовно того чи іншого поняття;

3) під час введення в обіг нового слова (терміна)

Різні автори часто трактують сутність фінансової стратегії як визначення поняття. Деякі відзначають сутність фінансової стратегії як дію, функцію. А під функцією прийнято розуміти (лат. Functio) виконання, діяльність, обов'язок, роботу, зовнішній прояв властивостей певного об'єкта в межах системи відносин, до якої він належить.

Тому доцільно розглянути сутність фінансової стратегії як зовнішній прояв її властивостей. Так, В.В. Бочаров [5] коментує різних авторів і пов'язує фінансову стратегію з розвитком, фінансовою політикою та плануванням. С.А. Попов [18] наголошує на тому, що фінансова стратегія спрямована на використання власних і залучених зовнішніх фінансових ресурсів. Н.В. Мица, В.В. Мица [16] говорять, що це ефективний інструмент перспективного управління.

Найбільш повно сутність фінансової стратегії подана в роботі О.І. Гудзь [10], де автор говорить про такі основні прояви фінансової стратегії (таблиця 3).

Загалом можна погодитися з авторами, які обґрунтували основні властивості фінансової стратегії. Такі характеристики сутності фінансової стратегії мають практичне значення під час її розроблення на кожному конкретному підприємстві. Доцільно враховувати основні її прояви у практичній її реалізації на підприємствах у разі її формування і впровадження.

Базуючись на проведеному дослідженні щодо фінансової стратегії на підприємстві, необхідно згрупувати всі можливі дії стосовно розроблення та впровадження фінансової стратегії на підприємстві у вигляді таких етапів [10]:

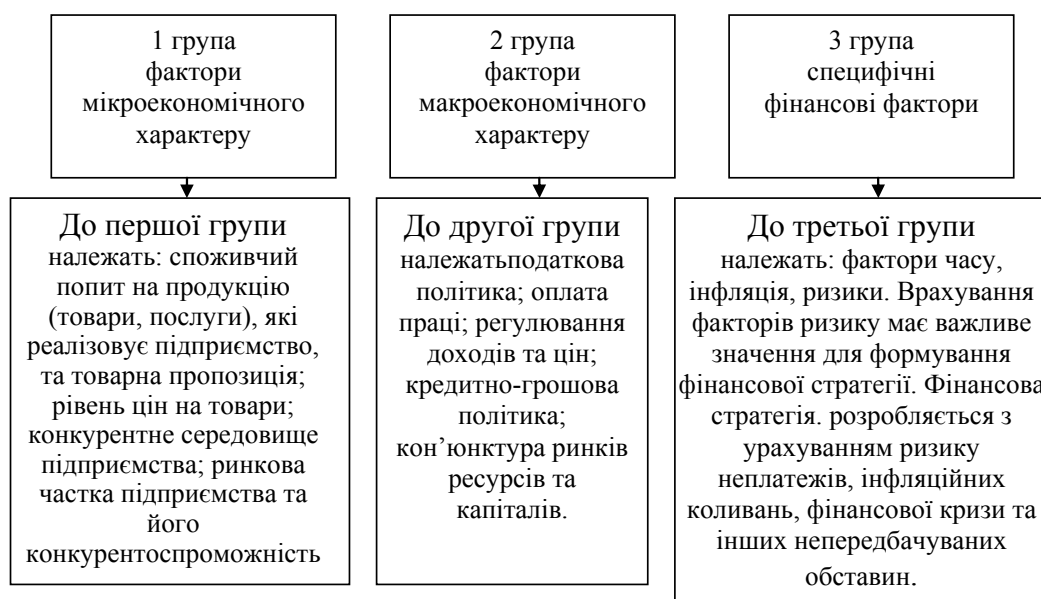

Рис. 1. Фактори впливу на фінансову стратегію

Джерело: за матеріалами [11, с. 327–328]

Основні прояви фінансової стратегії, що надані різними науковцями

Автор	Основні властивості сутності фінансової стратегії
Бочаров В.В. [5]	– довгостроковий курс фінансової політики, розрахований на перспективу.
Попов С.А. [18]	– використання власних і залучених зовнішніх фінансових ресурсів
Мица Н.В, Мица В.В. [16]	– ефективний інструмент перспективного управління.
Гудзь О.І. [10]	– розвиток; аналіз факторів; планування; підтримка фінансової політики; використання внутрішнього фінансового потенціалу підприємства; оцінювання фінансової стійкості; врахування етапів життєвого циклу підприємства; пристосовування до змін зовнішнього середовища; максимізація прибутку, зниження витрат, підвищення ринкової вартості підприємства.

- 1) розроблення фінансової стратегії;
- 2) реалізація фінансової стратегії;
- 3) коригування фінансової стратегії.

Зрозуміло, що кожний з етапів має свої завдання та окремий план їх виконання залежно від напрямку діяльності підприємства, обсягів реалізації, ринків збуту. Важливим є також проведення аналітичної роботи щодо поточного стану підприємства та багато іншого. Окремих дій потребує і процес реалізації, впровадження фінансової стратегії на підприємстві, її узгодженість з іншими видами загальної стратегії. Оскільки немає чітких рецептів щодо виконання перших двох етапів, то в подальшому виникає необхідність в удосконаленні багатьох параметрів фінансової стратегії з метою отримання позитивних результатів від її розроблення та впровадження.

Висновки з проведеного дослідження.

З огляду на те, що фінансова стратегія, по суті, є одним з елементів загальної стратегії підприємства, однією з функціональних підсистем, та оскільки фінансову стратегію розробляють на тривалий термін (від 3 років і більше), то головними її завданнями є визначення обсягів, джерел та форм залучення фінансових ресурсів для реалізації фінансово-господарської діяльності підприємства. Оскільки фінансова стратегія є основним складником загальної стратегії підприємства, яка повинна визначати обсяги фінансових ресурсів, джерела їх формування та напрями їх використання, то від реалізації цих завдань залежить ефективна чи не зовсім ефективна діяльність підприємства. Тому фінансова стратегія також повинна враховувати фінансовий стан підприємства, його платоспроможність, ймовірність банкрутства та розроблення заходів щодо мінімізації різних фінансових ризиків підприємства.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Ансофф И. Стратегическое управление. М.: 1989. //) Центр гуманитарных технологий.: 20.02.2012. URL: <http://gtmarket.ru/laboratory/basis/4155>
2. Аранчій В.І., Фінансова стратегія у системі управління підприємством // Аранчій В.І., Зоря О.П. Вісник Полтавської державної аграрної академії. № 2, 2010. С. 156–159.

3. Бас Ю.В. Теоретичні основи формування фінансової стратегії підприємства / Бас Ю.В., Зикова Г.В. Наука й економіка / 2016, № 1 (41). С. 73–77
4. Бланк И.А. Финансовый менеджмент: учебный курс / И.А. Бланк. 2-е изд., перераб. и доп. К.: Эльга, Ника-Центр, 2005. 656 с.
5. Бочаров В.В. Корпоративные финансы / В.В. Бочаров, В.Е. Леонтьев. СПб. : Питер, 2008. 592 с.
6. Бутинець Ф.Ф. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів спеціальності 7.050106 «Облік і аудит». Житомир: ПП «Рута», 2003. 680 с.
7. Буднік М.М. Визначення змісту поняття «стратегія фінансового зростання підприємства» / Буднік М. М., Сорочан Р. С. JEL Classification: M 100. С. 120–125.
8. Герчикова И.Н. Менеджмент : учебник / И.Н. Герчикова. 3-е изд., перераб. и доп. М. : ЮНИТИ, 2003.
9. Гончаренко О.М. Фінансова стратегія: теоретичні питання розробки та реалізації / Вісник соціально-економічних досліджень, випуск 1 (56), 2015. – с. 35–40
10. Гудзь О.І. Формування фінансової стратегії підприємства. – Науковий вісник міжнародного гуманітарного університету. С. 107–110. <http://www.vestnik-econom.mgu.od.ua/journal/2017/24-1-2017/25.pdf>
11. Данилюк М.О. Етапи формування фінансової стратегії підприємств / М.О. Данилюк, О.Я. Савко/ Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу. 2011. С. 322-329. URL: http://www.vuzlib.com.ua/articles/book/3157-Etap_i_formuvannja_f%D1%96nansovo%D1%97/1.htm
12. Дикань В.Л. Стратегічне управління: Навчальний посібник В.Л. Дикань, В.О. Зубенко, О.В. Макозов, І.В. Токмакова, О.В. Шраменко. К.: Центр учбової літ-ри, 2013. 272 с.
13. Економічний словник Й.С. Завадський, Т.В. Осовська, О.О. Юшкевич. К. Кондор. 2006. 355 с.
14. Іванюк У.В. Теоретичні засади формування фінансових стратегій підприємства / У. В. Іванюк // Економіка. Менеджмент. Підприємництво. 2013. № 25(1). С. 73–83. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/estepi_2013_25%281%29_10
15. Мартиненко Н.М. Основи менеджменту: Посібник. Київ. Вид-во «Каравелла». 2003 р. 496 с.
16. Мица Н.В. Економічна сутність та роль фінансової стратегії в системі управління підприємством / Мица Н.В., Мица В.В./ Вісник Запорізького національ-

ного університету № 3(7), 2010. С. 239–247. URL: http://web.znu.edu.ua/herald/issues/2010/Vest_Ek7-3-2010-PDF/239-247.pdf

17. Пащенко О.В. Генезис сутності фінансової стратегії. Вісник ЖДТУ. 2015. № 1 (71). С. 247–254.

18. Попов С.А. Стратегическое управление : [17-я модульная программа для менеджеров «Управление развитием организации», Модуль 4] / С.А. Попов. М.: ИНФРА-М, 2000. 344 с.

19. Ткачук І.Г. Формування фінансової стратегії в системі управління підприємством / І.Г. Ткачук // Вісник ЖДТУ № 2 (44) URL: <http://eztuir.ztu.edu.ua/3138/1/301.pdf>

20. Тлумачний словник Ожегова. URL: <http://slovarozhegova.ru/>

21. Химич І. Фінансова стратегія як елемент фінансової стабільності підприємства / І. Химич // Галицький економічний вісник. 2013. № 4(43). с. 158–164.

22. Chandler, A.D. Strategy and Structure: A. Chapter in the History of Industrial Enterprises [Text] /A.D. Chandler//Cambridge, Mass, MIT. Press, 1962.

REFERENCES:

1. Ansoff I. (1989) Strategic Management. [Electronic resource] Center of humanitarian technologies.: – 20.02.2012. URL // Access Mode: <http://gtmarket.ru/laboratory/basis/4155> (in Russian)

2. Aranichi V.I. (2010), Financial Strategy in the Enterprise Management System // Aranciy VI, Zorya O.P. Bulletin of the Poltava State Agrarian Academy. No. 2, p. 156–159 (in Ukrainian)

3. Basu Yu. V. (2016) Theoretical Foundations of the Formation of a Financial Strategy of the Enterprise / Science and Economics /, No. 1 (41). with. 73–77 (in Ukrainian)

4. Blank I.A. (2005) Financial Management: Training Course / 2nd ed., Pererab. and add. K.: Elga, Nika-Center, pp. 656. (in Ukrainian)

5. Bocharov V.V. (2008) Corporate Finance / St. Petersburg: Peter, 592 pp.

6. Butinets F.F. (2003) A manual for students of higher education specialty 7.050106 “Accounting and Audit”. Zhytomyr: PE “Ruta”, 680 p. (in Ukrainian)

7. Budnik M. M. Definition of the content of the concept “strategy of financial growth of the enterprise” / JEL Classification: M 100. P. 120–125 (in Russian)

8. Gerchikova I.N. (2003) Management: textbook / 3rd ed., pererab. and add. M.: UNITI. (in Russian)

9. Goncharenko O.M. (2015) Financial Strategy: Theoretical Issues of Development and Implementa-

tion / Journal of Socio-Economic Research, Issue 1 (56), p. 35–40 (in Ukrainian)

10. Gudz O.I. Formation of the financial strategy of the enterprise. The Scientific Herald of the International Humanitarian University, p. 107–110. URL: <http://www.vestnik-econom.mgu.od.ua/journal/2017/24-1-2017/25.pdf> (in Russian)

11. Danylyuk M.O. (2011) Stages of formation of financial strategy of enterprises / Ivano-Frankivsk National Technical University of Oil and Gas. 2011. p. 322–329. URL: http://www.vuzlib.com.ua/articles/book/3157-Etapi_formuvannja_f%D1%96nansovo%D1%97/1.htm (in Ukrainian)

12. Dikan V.L. (2013) Strategic management. Textbook K: Center for Educational Literature, 272 с. (in Ukrainian)

13. J.S. Economic Dictionary Zavadsky, T.V. Osovska, O. O. Yushkevych. K. Kondor. 2006. 355 p. (in Ukrainian).

14. Ivanyuk U.V. (2013) Theoretical principles of formation of financial strategies of the enterprise / Economy. Management. Entrepreneurship. No. 25 (1). P. 73–83. [Electronic resource] URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecnepi_2013_25%281%29_10 (in Ukrainian)

15. Martynenko N.M. (2003) Fundamentals of Management: A Guide. Kiev View of “Caravella”, 496 s. (in Ukrainian).

16. Mitsa N.V. (2010) The economic essence and role of the financial strategy in the enterprise management system / Visnyk Zaporizhzhya National University # 3 (7), p. 239–247. URL: http://web.znu.edu.ua/herald/issues/2010/Vest_Ek7-3-2010-PDF/239-247.pdf (in Ukrainian)

17. Pashchenko O. (2015) Genesis of the essence of the financial strategy. – Journal of ZHDTU, No. 1 (71), pp. 247–254 (in Ukrainian)

18. Popov S.A. (2000) Strategic management: [17-module program for managers “Management of the development of the organization”, Module 4] / M.: INFRA-M, 344 p. (in Russian).

19. Tkachuk I.G. Formation of financial strategy in the system of enterprise management / I.G. Tkachuk // Bulletin of ZhDTU № 2 (44) URL: <http://eztuir.ztu.edu.ua/3138/1/301.pdf> (in Ukrainian)

20. Explanatory Dictionary of Ozhegov. URL: <http://slovarozhegova.ru/> (in Ukrainian)

21. Khimych I. (2013) Financial Strategy as an Element of Financial Stability of the Enterprise / Halytskyi Ekonomicheskij Visnyk. № 4 (43). P. 158–164 (in Ukrainian)

22. Chandler, A.D. (1962) Strategy and Structure: A. Chapter in the History of Industrial Enterprises / Cambridge, Mass., MIT. Press.

Niasibova O.V.

Candidate of Economic Sciences,
Senior Lecturer at Department of Finance and Credit
Kharkiv Institute of Finance
Kyiv National University of Trade and Economics

Kosareva I.P.

Candidate of Economic Sciences, Associate Professor,
Head of Department of Finance and Credit
Kharkiv Institute of Finance
Kyiv National University of Trade and Economics

Stukalo I.M.

Student
Kharkiv Institute of Finance
Kyiv National University of Trade and Economics

CHARACTERISTICS OF MONITORING AND DETERMINING THE CONTENT OF THE CONCEPT OF THE ENTERPRISE FINANCIAL STRATEGY

The dynamics of social transformation leads to certain changes in the economy of each country, including in the financial sphere. Therefore, the ability to timely and adequately respond to external stimuli in a market environment, such as the financial crisis, political instability in the state, changes in tariffs for import-export operations, or amendments to tax legislation, etc., are the key to the successful operation of the company in the market.

High competitiveness, solvency, financial sustainability, and profitability of the entity are attained through proper financial management, covering asset management, expenses, investments, working capital, profit in the short-term and long-term periods, planning of major financial and economic indicators for the current period and for the future. The unity of these components forms the financial strategy, the basis and the starting point of financial management enterprises.

The article is devoted to the clarification of the essence of the financial strategy and generalization of the content of the concept "financial strategy". The subject of the study is the definition of "strategy" and "financial strategy". The article analyses concepts of "strategy", "financial strategy", which allowed providing the author's definition of these concepts. On the basis of them, the content of the concept of "financial strategy" was generalized and its definition was given, which allowed outlining the scope of the subject area for further research. The stages of development and implementation of the financial strategy of the enterprise were also presented and recommendations for its formation were provided. The success of the company's financial strategy is based on the correspondence of the theoretical and practical approaches to its development.

Given that the financial strategy is essentially one of the elements of the company's overall strategy as one of the functional subsystems and since the financial strategy is developed for a long time (from 3 years or more), its main tasks are to determine the volumes, sources, and forms of attracting financial resources for the implementation of financial and economic activity of the enterprise. Since the financial strategy is the main component of the overall strategy of the enterprise, which should determine the amount of financial resources of the source of their formation and directions of their use, from the implementation of these tasks, in many cases, it may be about effective or not very effective activities of the enterprise. Therefore, the financial strategy should also take into account the financial position of the enterprise its solvency probability of bankruptcy and the development of measures to minimize the various financial risks of the enterprise.